

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија

Воронешки државен универзитет
Русија

Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македонија

Воронежский государственный университет
Россия

Goce Delcev University in Stip
Macedonia

Voronezh State University
Russia

Прва меѓународна научна конференција

Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016

Штип

Штип

Stip

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Македонија	Воронешки државен универзитет Русија
Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип Македонија	Воронежский государственный университет Россия
Goce Delcev University in Stip Macedonia	Voronezh State University Russia

Прва меѓународна научна конференција Первая международная научная конференция

First International Scientific Conference

Ф И Л К О F I L K O

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ
PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ
СБОРНИК СТАТЕЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS

18-19 март 2016 / 18-19 марта 2016 / 18-19 March 2016
Штип Штип Stip

ОРГАНИЗАЦИСКИ КОМИТЕТ

Драгана Кузмановска, Филолошки факултет при УГД
Олга А. Бердникова, Филолошки факултет при ВГУ
Светлана Јакимовска, Филолошки факултет при УГД
Татјана А. Тернова, Филолошки факултет при ВГУ
Виолета Димова, Филолошки факултет при УГД
Генадиј Ф. Ковалов, Филолошки факултет при ВГУ
Лариса В. Рибачева, Филолошки факултет при ВГУ
Костадин Голаков, Филолошки факултет при УГД

МЕЃУНАРОДЕН ПРОГРАМСКИ КОМИТЕТ

Виолета Димова (Македонија)
Марија Кусевска (Македонија)
Ева Ѓорѓиевска (Македонија)
Даниела Коцева (Македонија)
Силвана Симоска (Македонија)
Софија Заболотнаја (Русија)
Лариса В. Рибачева (Русија)
Татјана А. Тернова (Русија)
Волфганг Моч (Германија)
Габриела Б. Клајн (Италија)
Карин Руке-Брутен (Франција)
Танван Тонтат (Франција)
Јулиа Дончева, (Бугарија)
Нецати Демир, (Турција)
Зеки Ѓурел, (Турција)
Ахмед Ѓуншен (Турција)
Олег Н. Фенчук (Белорусија)
Данијела Костадиновиќ (Србија)
Тамара Валчиќ- Булиќ (Србија)
Селена Станковиќ (Србија)
Реа Лујиќ (Хрватска)
Биљана Мариќ (Босна и Херцеговина)
Душко Певуља (БиХ)

Технички секретар
Татјана Уланска
Марија Тодорова

Главен и одговорен уредник

Драгана Кузмановска

Јазично уредување

Даница Атанасовска-Гаврилова (македонски јазик)

Софија Заболотнаја (руски јазик)

Биљана Иванова (англиски јазик)

Техничко уредување

Костадин Голаков

Славе Димитров

Адреса на организацискиот комитет:

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

Филолошки факултет

ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А

Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македонија

Воронешки државен универзитет

Филолошки факултет

г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Русија

Е-пошта: filko.conference@gmail.com

Веб-страница: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/fe>

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

316.7(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција филологија, култура и образование
(1; 2016 ; Штип)

Зборник на трудови / Прва меѓународна научна конференција
филологија, култура и образование, 18-19 март 2016, Штип = Сборник
статей / Первая международная научная конференц, 18-19 марта
2016, Штип = Conference proceedings / First International Scientific
Conference, 18-19 March 2016, Stip. - Штип : Универзитет “Гоце
Делчев”, 2016. - 1119 стр. ; 21 см

Трудови на мак., рус. и англ. јазик. - Библиографија кон трудовите

ISBN 978-608-244-308-9

1. Насп. ств. насл. - I. Международная научная конференц
(1; 2016 ; Штип) види Меѓународна научна конференција филологија,
култура и образование (1 ; 2016 ; Штип). - II. First International
Scientific Conference (1 ; 2016 ; Схтип) види Меѓународна научна
конференција филологија, култура и образование (1 ; 2016 ; Штип)

а) Културологија - Собори

COBISS.MK-ID 101960202

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Драгана Кузмановска, Филологический факультет при УГД
Ольга А. Бердникова, Филологический факультет при ВГУ
Светлана Якимовска, Филологический факультет при УГД
Татьяна А. Тернова, Филологический факультет при ВГУ
Виолета Димова, Филологический факультет при УГД
Геннадий Ф. Ковалев, Филологический факультет при ВГУ
Лариса В. Рыбачева, Филологический факультет при ВГУ
Костадин Голаков, Филологический факультет при УГД

МЕЖДУНАРОДНАЯ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Виолета Димова (Македония)
Мария Кусевска (Македония)
Ева Гёргиевска (Македония)
Даниела Коцева (Македония)
Силвана Симоска (Македония)
Софья Заболотная (Россия)
Лариса В. Рыбачева (Россия)
Татьяна А. Тернова (Россия)
Волфганг Моч (Германия)
Габриелла Б. Клейн (Италия)
Карин Рукэ-Брутэн (Франция)
Танван Тонтат (Франция)
Юлиа Дончева (Болгария)
Неджати Демир (Турция)
Зеки Гюрел (Турция)
Ахмед Гюншен (Турция)
Олег Н. Фенчук (Беларусь)
Даниела Костадинович (Сербия)
Тамара Валчич- Булич (Сербия)
Селена Станкович (Сербия)
Реа Луйич (Хорватия)
Биляна Марич (Босния и Херцеговина)
Душко Певуля (Босния и Херцеговина)

Ученый секретарь

Татьяна Уланска
Мария Тодорова

Главный редактор
Драгана Кузмановска

Языковая редакция
Даница Атанасовска-Гаврилова (македонский язык)
Софья Заболотная (русский язык)
Биляна Иванова (английский язык)

Техническое редактирование
Костадин Голаков
Славе Димитров

Адрес организационного комитета
Университет им. Гоце Делчева – Штип
Филологический факультет
ул. „Крсте Мисирков“ д. 10-А
Пош. фах 201, Штип - 2000, Р. Македония

Воронежский государственный университет
Филологический факультет
г. Воронеж, пл. Ленина, 10, корпус 2, к. 34, Россия
Э-почта: filko.conference@gmail.com
Веб-сайт: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

EDITORIAL STAFF

Dragana Kuzmanovska, Faculty of Philology, UGD
Olga A. Berdnikova, Faculty of Philology, VGU
Svetlana Jakimovska, Faculty of Philology, UGD
Tatyana A. Ternova, Faculty of Philology, VGU
Violeta Dimova, Faculty of Philology, UGD
Genadiy F. Kovalyov, Faculty of Philology, VGU
Larisa V. Rybatcheva, Faculty of Philology, VGU
Kostadin Golakov, Faculty of Philology, UGD

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

Violeta Dimova (Macedonia)
Marija Kusevska (Macedonia)
Eva Gjorgjievska (Macedonia)
Daniela Koceva (Macedonia)
Silvana Simoska (Macedonia)
Sofya Zabolotnaya (Russia)
Larisa V. Rybatcheva (Russia)
Tatyana A. Ternova (Russia)
Wolfgang Motch (Germany)
Gabriella B. Klein (Italy)
Karine Rouquet-Brutin (France)
That Thanh-Vân Ton (France)
Yulia Doncheva (Bulgaria)
Necati Demir (Turkey)
Zeki Gurel (Turkey)
Ahmed Gunshen (Turkey)
Oleg N. Fenchuk (Belarus)
Danijela Kostadinovic (Serbia)
Tamara Valchic-Bulic (Serbia)
Selena Stankovic (Serbia)
Rea Lujic (Croatia)
Biljana Maric (Bosnia and Herzegovina)
Dushko Pevulja (Bosnia and Herzegovina)

Conference secretary

Tatjana Ulanska
Marija Todorova

Editor in Chief

Dragana Kuzmanovska

Language editor

Danica Atanasovska-Gavrilova (Macedonian)

Sofya Zabolotnaya (Russian)

Biljana Ivanova (English)

Address of the Organizational Committee

Goce Delcev University - Stip

Faulty of Philology

Krste Misirkov St. 10-A

PO Box 201, Stip - 2000, Republic of Macedonia

Voronezh State Universiy

Faculty of Philology

10 pl. Lenina, Voronezh, 394006, Russia

E-mail: filko.conference@gmail.com

Web-site: <http://js.ugd.edu.mk./index.php/fe>

СОДРЖИНА / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

1. Andonova Albena - FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE AT WORK IN A SMALL GROUP.....	17
2. Асимопулос Панайиотис - УМЕНЬШИТЕЛЬНЫЕ СУФФИКСЫ: СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ МОРФОСЕМАНТИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ ГРЕЧЕСКОМ, РУССКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ	23
3. Vabic – Vjelic Olgica - APPLICATION OF POETRY WORKSHOPS IN KINDERGARTEN	33
4. Басовска Мери, Ивановска Билјана - НАЧИНИ НА ИЗРАЗУВАЊЕ НА ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ ВО ЈАЗИЧНИОТ ПАР ГЕРМАНСКИ – МАКЕДОНСКИ	41
5. Белчев Толе, Младеноски Ранко - МЕТАЛИТЕРАТУРНИТЕ СЕГМЕНТИ ВО „ТЕАТАРСКИ РОМАН“ НА БУЛГАКОВ И ВО „ВЕШТИЦА“ НА АНДОНОВСКИ	51
6. Бердникова Ольга - НОВЫЕ РЕАЛИСТЫ» В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	61
7. Бизоев Никола - ВАЛОРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ВО ИСТОЧНА МАКЕДОНИЈА	71
8. Бијелиќ Бисера – ИМАГОЛОШКИТЕ СЛИКИ ЗА ИСТОКОТ И ЗАПАДОТ ВО ДРАМИТЕ НА ДЕЈАН ДУКОВСКИ И ГОРАН СТЕФАНОВСКИ	81
9. Божиновски Александар, Методијески Дејан - ИНФОРМАЦИОНИТЕ СИСТЕМИ ЗА ПРИВАТНО СМЕСТУВАЊЕ КАКО ФАКТОР ЗА КУЛТУРНОТО ЗНАЧЕЊЕ НА ТУРИЗМОТ	93
10. Величковска Родна - КУЛТУРНА СОРАБОТКА МЕЃУ РУСИЈА И МАКЕДОНИЈА ИЗРАЗЕНА ПРЕКУ ЗАПОЗНАВАЊЕ НА КУЛТУРНИТЕ ВРЕДНОСТИ НА ОБРЕДНО-ПЕЈАЧКИТЕ ЖАНРОВИ	101
11. Веновска-Антевска Снежана - ПРАГМАТСКО-КОГНИТИВНИОТ АСПЕКТ НА ЛЕКСИЧКОСЕМАНТИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ ЗА ИЗРАЗУВАЊЕ НА МОДАЛНОСТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	111
12. Власова Марина - ЭЛЕМЕНТЫ СОКРАТИЧЕСКОГО ДИАЛОГА В ФИЛЬМЕ ДЖИМА ДЖАРМУША «КОФЕ И СИГАРЕТЫ»	119
13. Гилова Лидија - ЕВАЛУАЦИЈА НА РАБОТАТА НА УЧИЛИШТЕТО ВО ПОДРАЧЈЕТО – ПОЛОЖБА НА УЧЕНИЦИТЕ	125
14. Грачева Жанна – МАРКЕМАЛОГИЈА И ОПРЕДЕЛЕНИЕ АВТОРСТВА ТЕКСТА	135
15. Грујовска Сашка - NOMINA AGENTIS ВО МАКЕДОНСКИОТ И ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК	141

16. Ghentulescu Raluca - METAPHORS IN TECHNICAL-SCIENTIFIC TEXTS	147
17. Demir Necati - PETROGLYPHS AS A SOURCE OF URAL-ALTAIC PEOPLE'S LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE	155
18. Денкова Јованка - АНИМАЛИЗМОТ КАКО ТЕМА ВО КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА	163
19. Дѳгтева Јрославна - ЧУЖОЈ ВЗГЛЯД КАК МЕЖДИСЦИПЛИНАРНАЯ ПРОБЛЕМА	171
20. Димова Виолета - РЕЦЕПЦИЈАТА НА РУСКИТЕ ПИСАТЕЛИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА	179
21. Dimova Mariya, Milcheva Hristina - THE TRAINING OF GERIATRIC SPECIALISTS IN MEDICAL COLLEGE AT TRAKIA UNIVERSITY, STARA ZAGORA, BULGARIA - IMPORTANT TOOL OF SOCIAL POLICY FOR ACHIEVING BETTER QUALITY OF LIFE FOR OLD PEOPLE	185
22. Донев Драган – ПРОБЛЕМИ СО ПРИБЕЛЕЖУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ПРИ КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ	191
23. Ѓорѓиева Димова Марија – НАРАТИВНИ ХИЈАЗМИ: КНИЖЕВНОСТА КАКО ИСТОРИЈА, ИСТОРИЈАТА КАКО КНИЖЕВНОСТ	199
24. Ѓорѓиевска Ева, Маролова Даринка - КРИЗАТА НА ИСТОРИЈАТА И НА КНИЖЕВНИОТ ЛИК ВО РОМАНОТ „ЧОВЕК БЕЗ СВОЈСТВА“ НА РОБЕРТ МУЗИЛ	209
25. Заболотная Софђа - ИМЯ КАК ХРОНОТОП: О КЛЮЧЕВЫХ ТОЧКАХ ПОНИМАНИЯ ТЕКСТА	217
26. Зайналова Лариса - СОХРАНЕНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ ЭКСПРЕССИВНОГО СИНТАКСИСА С. ДАЛИ В ПЕРЕВОДНОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (НА ПРИМЕРЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ С. ДАЛИ).....	225
27. Зарецкая Виктория - КОНЦЕПТ МЕССИИ В СОВРЕМЕННОЙ РУССКОЙ ПРОЗЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РОМАНА Д. РУБИНОЙ «ВОТ ИДЕТ МЕССИЯ!»)	231
28. Ivanova Biljana, Kuzmanovska Dragana, Kirova Snezana - PREFIX NEGATION IN ENGLISH, GERMAN, AND MACEDONIAN LANGUAGE IN THE TEACHING PROCESS - ANALYSIS OF EXPLICIT LEXICAL PREFIX NEGATIONS	237
29. Ивановска Билјана, Кусевска Марија, Даскаловска Нина - ГОВОРНИОТ ЧИН БАРАЊЕ И МОДАЛНОСТА КАКО НЕГОВА КАРАКТЕРИСТИКА ВО МЕЃУЈАЗИКОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ ИЗУЧУВАЧИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	247
30. Ивановска Лела - УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ЕВАЛВАЦИЈА НА НАСТАВНИОТ КАДАР	255
31. Игнатовска – Димитрова Христина – КУЛТУРНА МЕДИЈАЦИЈА ВО ПРОЦЕСОТ НА АФИРМАЦИЈА НА ЕВРОПСКИОТ, РЕЛИГИСКИ ИДЕНТИТЕТ	263
32. Iliev Krste, Pop-Zarjeva Natalija - THEMATIC AND TEXTUAL COMPARISON OF THE TRAGEDIES HAMLET BY WILLIAM SHAKESPEARE AND ANTIGONE BY SOPHOCLES.....	275

33. Иљина Татьяна - ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СЛУЖЕБНЫХ СЛОВ В РУССКИХ И АНГЛИЙСКИХ СЛОЖНОПОДЧИНЕННЫХ ПРЕДЛОЖЕНИЯХ: ТРУДНОСТИ ПЕРЕВОДА	283
34. Iskrev Dimitar - KEY CHARACTERISTICS OF SUCCESSFUL EDUCATIONAL COUNSELING OF SCHOOL'S CLASS.....	291
35. Jakimovska Svetlana - ON TRANSLATION OF CHURCH-SLAVONIC ORTHODOX TERMS IN FRENCH.....	297
36. Jankova Natka, Jovcheska Silvana - THE ART OF BUSINESS ENGLISH	307
37. Јованов Јане - ПЕРСПЕКТИВИ ЗА НОВИ УЧЕБНИЦИ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК	315
38. Јованов Јане, Ромашевска Катерина - „ИЗГУБЕНАТА ГЕНЕРАЦИЈА“ – „ИЗГУБЕНА“ НИЗ ИСКУСТВАТА И ЗНАЧЕЊЕТО.....	323
39. Јорданов Кирил, Чапова Загорка - ВЛИЈАНИЕТО НА СОЦИЈАЛНИТЕ МРЕЖИ ВРЗ НАСТАВАТА И ОДНОСОТ НАСТАВНИК – УЧЕНИК.....	333
40. Јосимовска Верица - КНИЖЕВНОСТА КАКО СВЕДОК НА ИСТОРИЈАТА	345
41. Југрева Марија - ДИСТОПИСКА ЛИТЕРАТУРА – ПРЕДВЕСНИК НА ИДНИНАТА ИЛИ САМО ТРЕНД ВО МОДЕРНАТА ЛИТЕРАТУРА.....	351
42. Караниколова-Чочоровска Луси - ЖЕНСКИОТ ИДЕНТИТЕТ И МЕНТАЛИТЕТ НА ЕДНА РУСКА И ЕДНА МАКЕДОНСКА АНА (ИЛИ: ЗА РОДОВАТА „ДРУГОСТ“ НА ТОЛСТОЕВАТА „АНА КАРЕНИНА“ И НА „АНА“ НА ЈОВАН КОТЕСКИ).....	357
43. Касаповска-Чадловска Милена - КОНСТРУКЦИИ СО АТРИБУТИВНИ ГЛАГОЛИ ВО ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК.....	365
44. Кеџан Ана - WAS CATHERINE EARNSHAW A VAMPIRE? A REVISITING OF WUTHERING HEIGHTS.....	377
45. Китанов Блаже, Китанова Ирена – ТАЈНАТА НА РУЖАТА ВО МАЛИОТ ПРИНЦ НА ЕГЗИПЕРИ.....	385
46. Китанова Ирена, Петрова Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела – ЧИТАЊЕТО И РАБОТАТА СО ТЕКСТ ВО ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА.....	393
47. Ковалев Геннадий - К ВОПРОСУ ОБ АВТОБИОГРАФИЗМЕ В РОМАНЕ А.С.ПУШКИНА «ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН».....	401
48. Кожинкова Весна - КОСМОПОЛИТИЗМОТ ВО ТВОРЕШТВОТО НА КОЛБЕ И ЛАФАЗАНОВСКИ.....	409
49. Коробов-Латынцев Андрей - «СМЕРТЬ УНИВЕРСИТЕТА» РЕКОНСТРУКЦИЈА ФИЛОСОФИИ ОБРАЗОВАНИЯ ФРИДРИХА НИЦШЕ (ПО РАБОТЕ «ЛЕКЦИИ О БУДУЩНОСТИ УНИВЕРСИТЕТА»).....	417
50. Коцева Весна, Тодорова Марија, Уланска Татјана - ПРЕГЛЕД НА КРИТИЧКИТЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ НА КРЕШЕНОВИОТ МОДЕЛ НА УСВОЈУВАЊЕ/УЧЕЊЕ НА НЕМАЈЧИН ЈАЗИК.....	423
51. Коцева Даниела, Мирасчиева Снежана, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - КУЛТУРА, ГЛОБАЛИЗАЦИЈА, ИДЕНТИТЕТ	431

52. Krsteva Marija - BIOGRAPHICAL FICTIONS ABOUT THE GREAT AMERICAN AUTHORS F. SCOTT FITZGERALD AND ERNEST HEMINGWAY	439
53. Кузмановска Драгана, Шекеринова Емилија - ИНФОРМАЦИСКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СОВРЕМЕНАТА НАСТАВА ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	449
54. Kurteshi Voglushe, Gulevska Valentina - COMPARATIVE MONITORING OF BEHAVIOR OF PROBLEMATIC PUPILS IN KOSOVO AND MACEDONIA	457
55. Kyrchanoff Maksym W. - LITERATURIZING MODERNIZATIONS IN PRE- AND POST-MODERN SOCIETIES: DESTRUCTION OF ARCHAICNESS IN CONTEXTS OF INTELLECTUAL OPPOSITIONS OF BARBARISM AND CIVILIZATION CATEGORIES IN HISTORICAL TIME	463
56. Kyuchukova Sylvia - INCLUSION OF CHILDREN RAISED IN INSTITUTIONS TO THE DEVELOPMENTS IN THE SPHERE OF HEALTH BEHAVIOR.....	475
57. Лапыгина Мария – СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧЕСКИХ СРЕДСТВ СОЗДАНИЯ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ИМИДЖА ПОЛИТИКА В РУССКИХ И СЕРБСКИХ СМИ	483
58. Леонтиќ Марија - A1 и A2 ЗАЕДНИЧКИ РЕФЕРЕНТНИ РАМНИШТА НА ЗАЕДНИЧКАТА ЕВРОПСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА ЗА ЈАЗИЦИ И НИВНАТА ПРИМЕНА ПРИ ПОДГОТВУВАЊЕ УЧЕБНИЦИ ЗА УЧЕЊЕ ТУРСКИ ЈАЗИК ВО ТУРЦИЈА И ВО МАКЕДОНИЈА	489
59. Мајхошев Андон – ГОВОР НА ОМРАЗА ВО ТРАДИЦИОНАЛНИТЕ МЕДИУМИ ВО РМ. ПРИМЕРИ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	501
60. Макаријоска Лилјана, Ѓорѓиоска Жаклина - ЦРКОВНОСЛОВЕНСКИТЕ ЛЕКСИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ ВО ПОЕЗИЈАТА НА МИХАИЛ РЕНЦОВ	509
61. Малинов Зоранчо - ШТИП, „ЧЕТ’РСЕ“ И УНЕСКО - КАКО ДА СЕ ИСКОРИСТИ ВПИШУВАЊЕТО НА ШТИПСКИОТ ОБИЧАЈ НА СВЕТСКАТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНА ЛИСТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	515
62. Мануковска Татјана – ЗИМНИЕ СВЯТКИ В С. ПЕРШИНО И СИНИЕ ЛИПЈАГИ НИЖНЕДЕВИЦКОГО РАЙОНА ВОРОНЕЖСКОЙ ОБЛАСТИ.....	523
63. Марковиќ Михајло, Новотни Соња - ЗА НЕКОИ СЛОВЕНСКИ ЈАЗИЦИ (МИНАТО, СЕГАШНОСТ И ИДНИНА)	533
64. Меркулова Инна - ПАРАМЕТРИЧЕСКИЈ АНАЛИЗ ЛЕКСИКИ МАКЕДОНСКОГО ЈАЗИКА	541
65. Меркулова Ирина, Марјана Розенфелд - ЈАЗЫКОВАЯ ИГРА В РОССИЙСКИХ РЕКЛАМНЫХ ТЕКСТАХ	549
66. Методијески Дејан, Голаков Костадин - ПРЕГЛЕД НА ПОЗНАЧАЈНИТЕ ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ	555
67. Мирасчиева Снежана, Коцева Даниела, Петрова-Ѓорѓева Емилија, Китанова Ирена - ПОВРЗАНОСТА МЕЃУ ОБРАЗОВАНИЕТО, ПРАКТИКАТА И ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИТЕ ЦЕЛИ ВО ОПШТЕСТВЕН КОНТЕКСТ	565

68. Мирчева-Бошевска Билјана - МОЖНОСТИ И НАЧИНИ ЗА ПРЕВОД НА ФРАЗЕМИТЕ	573
69. Михайлова Елена, Цзяннань Чжан - КОНЦЕПТ «МУЗЫКА» В ТВОРЧЕСТВЕ С.В. РАХМАНИНОВА В КОНТЕКСТЕ РАЗЛИЧНЫХ ИСКУССТВ	581
70. Михајловиќ Костадиновска Сања – МЕТАФОРИТЕ ЗА ДОН КИХОТ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	591
71. Молчанова Н. - АСТРАЛЬНИЙ КОСМОС КОНСТАНТИНА БАЛЬМОНТА	605
72. Moretti Violeta - LATIN PROVERBS AS A TWO-WAY ROAD OF CULTURAL TRANSFER	615
73. Нацев Трајче, Веселинов Драган - КУЛТУРНАТА ИСТОРИЈА НА ШТИП ВО ПРАИСТОРИЈАТА	623
74. Недјурмагомедов Георгий - СОДЕРЖАНИЕ ТЕОРИЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ СТАРШЕКЛАСНИКОВ РЕАЛИЗУЕМЫХ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ШКОЛАХ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА	631
75. Ниами Емил - ПОЛИТКОРЕКТНОСТА ВО МАКЕДОНСКАТА ЈАЗИЧНА СРЕДИНА	639
76. Никодиновски Звонко - СЕМИОЛОГИЈАТА НА ЖЕНАТА ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК - ЖЕНАТА ВООПШТО И ФИЗИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЖЕНАТА	645
77. Николовска Кристина - ПОЕТСКИОТ БЛЕСОК НА ГЕНАДИЈ АЛГИ ВО МАКЕДОНСКИ КОНТЕКСТ	655
78. Ничева Весна, Ашкилова Маја, Иванова Адријана - ПРОФЕСИОНАЛНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА НАСТАВНИКОТ – КОМПЕТЕНТЕН НАСТАВНИК НА 21- ВЕК	663
79. Новотни Соња, Марковиќ Михајло - КОНТРАСТИВНОСТ НА ДИЈАХРОНИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ПРИКАЖАН ПРЕКУ СТАРОСЛОВЕНСКИТЕ РАКОПИСИ	669
80. Орлов Алексей - ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПОРТРЕТ РЕВОЛЮЦИИ В КНИГЕ ИВАНА БУНИНА «ОКАЯННЫЕ ДНИ»	681
81. Петрова Снежана – ИНТЕРКУЛТУРНОСТА ВО КОМУНИКАЦИЈАТА (РАЗМИСЛУВАЊА ЗА КУЛТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИСКИТЕ И ОБРАЗОВНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ)	691
82. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Коцев Митко - ВОСПИТНАТА ФУНКЦИЈА НА УЧИЛИШТЕТО ВО СОВРЕМЕНОТО ОПШТЕСТВО	699
83. Петрова-Ѓорѓева Емилија, Мирасчиева Снежана, Китанова Ирена, Коцева Даниела - СОВРЕМЕНОТО УЧИЛИШТЕ КАКО ОРГАНИЗАЦИСКИ СИСТЕМ	707
84. Петрова-Џамбазова Снежана – МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ТЕЛЕВИЗИСКИТЕ РЕКЛАМНИ ПОРАКИ	713
85. Петровска-Кузманова Катерина - МАКЕДОНСКИТЕ ОБРЕДНИ ПОВОРКИ ВО ИСТРАЖУВАЊАТА НА НИКИТА ИЛИЧ ТОЛСТОЈ	719

86. Popova Ana - THE REPRESENTATION OF ST. NICHOLAS THE WARM-HEARTED PROTECTOR AND ST. SIMEON THE STILYTES IN THE CHURCH OF ST. GEORGE AT POLOŠKO	727
87. Pop-Zarjeva Natalija, Iliev Krste - THE BYRONIC HERO: EMERGENCE, ISSUES OF DEFINITION AND HIS PROGENIES	741
88. Попоска Соња - АКЦЕНТОТ И АКЦЕНТСКИТЕ ЦЕЛОСТИ ВО ЈАЗИКОТ НА МЕДИУМИТЕ	749
89. Правдина Ирина - КОНТРАСТИВНИЙ АНАЛИЗ ТЕРМИНОВ РОДСТВА В ДИАХРОНИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ (НА МАТЕРИАЛЕ РУССКОГО И СЕРБСКОГО ЯЗЫКОВ).....	759
90. Пресилска Јасмина – ВЛИЈАНИЕТО НА ФРАНЦИЈА И ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ВРЗ РАЗВОЈОТ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И КУЛТУРАТА ВО БИТОЛА	765
91. Продановска Весна - ВАЖНОСТА И ПРИОДИТЕ ПРИ ПРЕДАВАЊАТА ПО ПРАВИЛЕН ИЗГОВОР ВО ИЗУЧУВАЊЕТО НА АНГЛИСКИОТ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК.....	775
92. Пухова Татјана - РАСТИТЕЛЬНЫЕ ОБРАЗЫ В ВОРОНЕЖСКИХ КАЛЕНДАРНЫХ ОБРЯДАХ	785
93. Ramadanski Draginja L. - SOVIET BOOK OF THE DEAD	797
94. Ряполов Сергей - ВВЕДЕНИЕ В ФИЛОСОФИЮ» ВАСИЛИЯ НИКОЛАЕВИЧА КАРПОВА И ФОРМИРОВАНИЕ ОРИГИНАЛЬНОЙ РУССКОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ТРАДИЦИИ	805
95. Сандева Васка, Деспот Катерина - АРХИТЕКТОНСКИ ЗАВЕСИ ВО ПРОСТОР ПРИЧИНА ЗА ДРАМАТИЧНОСТ ВО ПРОСТОР.....	817
96. Сидорук Екатерина - «МАССОВЫЙ» ЧЕЛОВЕК В КОНТЕКСТЕ РОЕВОЙ ЖИЗНИ (НА ПРИМЕРЕ ПОВЕСТИ «ГОЛУБОЕ И КРАСНОЕ», РАССКАЗА «КЛЮЧАРЕВ И АЛИМУШКИН»)	825
97. Симионска Магдалена - МОРФОСИНТАКСАТА И МЕСТОПОЛОЖБАТА НА ПРИЛОШКИТЕ ОПРЕДЕЛБИ ЗА НАЧИН ВО АНГЛИСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК	829
98. Симоска Силвана – ГЕРМАНСКО-МАКЕДОНСКИ ЗАЕМКИ И/ИЛИ ЛАЖНИ ПАРОВИ.....	839
99. Sîrbu Otilia - BETWEEN SACRED AND PROFANE.....	857
100. Smilkova Viktorija - INTER-LINGUSTIC ANALYSYS OF APOLOGIES IN MACEDONIAN AND ENGLISH	863
101. Ставрева Веселиновска Снежна, Кирова Снежана - КОРЕЛАЦИЈА И ИНТЕГРАЦИЈА НА НАСТАВНИТЕ СОДРЖИНИ СО ЕКОЛОШКА ТЕМАТИКА НА ЧАСОВИТЕ ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО Р. МАКЕДОНИЈА	877
102. Стојанов Трајче - ДОСТОЕВСКИ КАКО ЛИТЕРАЛИЗАЦИЈА НА ФИЛОСОФИЈАТА НА СОЛОВЈОВ	887

103. Стојаноска Иванова Татјана, Анастасовски Иван, Томевска Илиевска Елизабета - ИНТЕРКУЛТУРНИОТ ДИЈАЛОГ И СПОРТОТ	899
104. Сулејмани Умит, Челик Махмут - МЕТОДИ И ТЕХНИКИ НА ЧАСОВИТЕ ПО ТУРСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ СПОРЕД ПРОЦЕСИТЕ НА КОГНИТИВНОТО УЧЕЊЕ	905
105. Тамкина Вера - МУЗЕЙНОЕ ЕКСПОНИРОВАНИЕ КАК ХУДОЖЕСТВЕННА ПРАКТИКА НА СОВРЕМЕННОМ ЕТАПЕ.....	915
106. Танеска Александра П., Здравковска-Адамова Благојка - ИСКАЖУВАЊЕ МИНАТОСТ СО СУМ И ИМАМ-КОНСТРУКЦИИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК СО ОСВРТ НА НИВНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО АЛБАНСКИОТ ЈАЗИК.....	923
107. Тантуровска Лидија - „МАША И МЕДВЕДЪ“ НА МАКЕДОНСКИ	933
108. Тасевска Марица - ЗАСТАПЕНОСТА НА ГЕРМАНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ ВАРИЕТИТЕ ВО АВСТРИЈА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО ГЕРМАНСКИ Ј АЗИК КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК „SCHRITTE INTERNATIONAL”.....	943
109. Тернова Татјана - ИСТОРИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЈА А. МАРИЕНГОФА В РОМАНЕ «ЕКАТЕРИНА»	951
110. Тефова Маја Ѓ. - ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС / НАСТАВАТА ДЕНЕС	959
111. That Thanh-Vân Ton – LA COMMUNE DE PARIS: UNE PAGE D’HISTOIRE MÉCONNUE, DÉFORMÉE VOIRE OUBILÉE.....	971
112. Тихонова Ольга - ОСНОВЫ ТИПОЛОГИИ И ЭВОЛЮЦИЈА РОМАНТИЧЕСКОГО ГЕРОЯ В ЛИТЕРАТУРЕ XIX ВЕКА	979
113. Тодорова Марија, Коцева Весна - ШПАНСКИОТ ЈАЗИК ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	989
114. Тоевски Свето - ЗНАЧЕЊЕТО НА СОВРЕМЕНИТЕ ПЕДАГОШКИ ТЕОРИИ И НА ЕФЕКТИВНАТА ИНТЕРАКТИВНА НАСТАВА - ПОГЛЕД НА ПРАКСАТА НА МАКЕДОНСКИТЕ ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТИ И НА ЈАЗИЧНИОТ ОДДЕЛ НА МИТ ИНСТИТУТОТ	997
115. Трајкова Мира - АКЦИОНА ПЕРСПЕКТИВА ВО УЧЕБНИЦИТЕ ЗА НАСТАВАТА ПО ФРАНЦУСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК: AGENDA И VITET	1017
116. Уланска Татјана, Кузмановска Драгана, Кирова Снежана - СЕМАНТИЧКА СПОРЕДБА НА ТЕРМИНОЛОГИЈАТА НА СРОДСТВО ВО АНГЛИСКИОТ И ГЕРМАНСКИОТ СО МАКЕДОНСКИОТ И СРПСКИОТ ЈАЗИК	1029
117. Фролова Анна - ЯЗЫК КЛАССИКИ И ЯЗЫК СОВРЕМЕННОСТИ В ПЬЕСАХ-РЕМЕЙКАХ С. КУЗНЕЦОВА И О. БОГАЕВА «НЕТ ПОВЕСТИ ПЕЧАЛЬНЕЕ НА СВЕТЕ...» И С. ЖАТИНА «РОМЕО И ДЖУЛЬЕТТА: ВОРОНЕЖСКИЕ СТРАДАНИЯ».....	1035
118. Холина Дарња - ЭКСПРЕССИВНЫЙ СИНТАКСИС В ПОЭЗИИ У.Б. ЙЕЙТСА.....	1043

119. Хохонин Дмитрий - МЕТАФОРИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ НАИМЕНОВАНИЙ ЛИЦ, СВЯЗАННЫХ С МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ И ПРОФЕССИЕЙ	1053
120. Христовска Соња – ЈАЗИКОТ ВО МОИТЕ СОНОВИ И СОНОВИТЕ НА МОИТЕ БЛИСКИ	1063
121. Цветановски Гоце - МАКЕДОНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА НЕКОИ РУСКИ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ	1071
122. Цубалевска Мери - АСПЕКТИ НА ПРОУЧУВАЊЕ НА СТАРΟΣЛОВЕНСКАТА ЛЕКСИКА	1079
123. Челик Махмут, Сулејмани Умит - КРИТИЧКИ ОСВРТ КОН ЗБИРКАТА РАСКАЗИ „СЕДМОГЛАВИОТ ЏИН“ НА МУСТАФА КАРАХАСАН	1089
124. Чернобаева Алла - ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ГРЕХЕ И О ВОЗМЕЗДИИ В ВОРОНЕЖСКИХ ДУХОВНЫХ СТИХАХ	1097
125. Чуносова Ирина - РАЗВИТИЕ ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ РЕЧИ: ПРАКТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	1103
126. Швецова Ольга - ЯЗЫКОВОЙ ОБРАЗ АНТИУЧЁНОГО (НА МАТЕРИАЛЕ ПОВЕСТИ И. ГРЕКОВОЙ «КАФЕДРА»).....	1109
127. Шутаров Васко - ДИНАМИЗИРАЊЕ НА КУЛТУРНАТА ДИПЛОМАТИЈА ВО РУСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ОДНОСИ, НАЈНОВИ ПОКАЗАТЕЛИ.....	1117

UDC: 811.163.1'373.46:811.133.1'255

ON TRANSLATION OF CHURCH-SLAVONIC ORTHODOX TERMS IN FRENCH

Svetlana Jakimovska

University "Goce Delcev" –Stip
svetlana.jakimovska@ugd.edu.mk

Abstract

Church Slavonic orthodox terms are part of Orthodox terminology that have specific etymological origin. Church Slavonic language is actually liturgical language currently used within the Macedonian Orthodox Church - Ohrid Archbishopric. It originates from the Old Slavic language, with adapted pronunciation and orthography and with certain lexical modifications.

The translation of these terms is needed from a pragmatic point of view –numerous orthodox emigrants in France but also the translation of contemporary Macedonian authors in French who use these terms because of their specific semantic and stylistic nuances. On the other hand, terminology resources considering this specific field are rare.

In that sense, the paper aims to elaborate the possibilities of translation of these terms in French imposing not only bridging of two languages with different history, but also, bridging of two cultures with different religious traditions: orthodox and catholic.

Introduction – the use of Church Slavonic terms in religious contexts

Because of the need of spreading the Word of God, the history of translation is closely linked to the translation of religious texts, especially to the Bible translation. The orthodox Slaves know well the importance of the Bible translation in Old Slavonic by Saints Cyril and Methodius¹ – it meant not only bringing closer the beauty of the Christianity and of the Christian ethics to the people, but also, rising of the Church Slavonic language among languages through which the Word of God could be preached. We should also mention that the Bible translation in Old Slavonic gave birth to the first theoretical text on translation – the *Tractatus on translation* by Saint Methodius. In the *Tractatus* he treats some basic translation problems such as the semantic approach on

¹ They started translating the Bible in 863 and finished it by 880.

translation, the grammar differences, the differences concerning lexical fields, etc².

The Old Slavonic language in which the Bible was translated gave afterwards birth to several language versions (also called *редакциии* – *redactions*). These versions are still being used in different archbishoprics. Thus, today, in the Macedonian Orthodox Church – Ohrid archbishoprics the Macedonian version (redaction) of the Church Slavonic language is in use. It has specific (adopted to the contemporary Macedonian language) pronunciation and orthography and some older and complex words are replaced with clearer and more contemporary equivalents.

Because of the use of the Macedonian version of Old Church Slavonic language in the Macedonian Orthodox Church it's evident that terms of Church Slavonic origin are used in the religious texts, as well as in the translation of the Bible in contemporary Macedonian by the head of the Church at that time Gavril³. Still, these terms become more and more interesting to analyze because of their use not only in the religious contexts, but also in the contemporary Macedonian literature. We come across Church Slavonic orthodox terms in the work of famous Macedonian contemporary writers like Andonovski and Mihajlovski, for example and they often represent a basis for further linguistic experiments.

Cultural and stylistic aspects of translation of Church Slavonic orthodox terms in French

The translation of these specific terms in French raises numerous question. The first one is of practical nature – *is there a real need for translation of these terms in French, a non-Slavonic language spoken by people who do inherit the Christian tradition, but the catholic one?*

Firstly, we should mention that there is a certain orthodox community in France (namely in Paris) that consist of Russian emigrants, but also a lot of Balkan emigrants. Then, a very important orthodox education centre is the Saint Sergius Orthodox Theological Institute in Paris established at the beginning of the 20th century. The history shows that usually the migrants' children born in the new country tend to use less the language of their parents and they feel the need to express the orthodox reality in French. In that sense, some of the texts used during liturgies are already translated from Russian or Serbian in French⁴. Macedonian students studying at this Institute fill the need to translate certain specific terms in French. Certainly, of great importance is the tendency of translation of the books of contemporary Macedonian writers such as Andonovski's novel *Witch*

² For more information on Bible translation by Saints Cyril and Methodius see: Арцова-Николик: 1999.

³ The third archbishop of the reestablished Macedonian Orthodox church Gavril completed the translation of the Bible by 1990.

⁴ Some orthodox liturgies in French are available at:
<http://www.pagesorthodoxes.net/liturgie/liturgie.htm>

translated in French in 2014. The novels abounds in Church Slavonic terms and even phrases used during liturgies in Macedonian orthodox churches.

The translation of these terms is needed from a practical point of view, but it also raises numerous questions that concern cultural and stylistic aspects.

The cultural aspects regard the fact that even though the orthodox tradition shares the Christian tradition in general, it has also its own tradition and concepts that are quite distant for French readers. On the other hand, these terms are strongly marked by specific stylistic nuances especially by the archaic nuance. The archaic elements in the religious texts are elaborated by David Cristal in the article *Whatever happened to theolinguistic?* (in press) indicating that this archaic nuance has a certain pragmatic function – to establish *consistency and continuity*⁵. In English this consistency is ensured by the use of terms of Old and Middle English, whereas in Macedonian by the use of Old Church Slavonic terms. In quest for possible French equivalents the article will analyze two corpuses: *Terminology Bulletin of Theology* by Takovski and the French translation of the novel *Witch*. In order to verify or compare certain solutions we will also quote Martine Roty's *Dictionnaire russe-français des termes en usage dans l'Église russe* and Deschler's *Dictionnaire slavon-français*.

General characteristics of translation of Church Slavonic orthodox terms in French

When analyzing the translation of these specific terms in French we can start with categorizing the terms. So, there is a group of terms that are part of the Christian tradition that are well established in use and are not felt as unusual by the speakers. There are also terms that are specialized and are used in orthodox contexts. It is clear that the limits between the first two groups are not strict.

On the other hand, from the point of view of word formation we can mention simple and compound terms. In both groups there is also a large number of terms characterized by the ending *–(н)ие*.

In the first group of terms designating general Christian notions that are spread in the everyday communication we can quote terms like: *крстилница, проповед, молитва, Спасител, завет* etc. The corresponding French terms are also wide spread: *baptistère (baptistery), prière (prayer), sermon, Sauveur (Saviour), testament*.

The second group embraces specialized terms used in strict orthodox contexts. In the *Terminology Bulletin* they are translated using different techniques.

⁵ *Religious English language, unlike religious Arabic language, tends to use archaic words to historically link to its established beliefs throughout the course of time and to ensure consistency and continuity. To this end some archaic words are used that can be traced back to the Old and Middle English.*

-A large number of these terms are translated with a generic term – without translating the archaic nuance. The term *житие* (hagiography) is translated *biographie* (biography), *митарство* (a sort of customs before entering the Paradise) – *douane* (customs), *пиза* (monastic cloths) – *vêtements* (cloths), *образ* (usually the image of God) – *image, подвиг/подвижник* (asceticism, spiritual fight) – *combat*.

-Only one term translated with a Church Slavonic borrowing – *молебен* (specific orthodox supplicatory prayer) is translated with the transcribed version *moleben*.

-Very often the corresponding French equivalent is a term of Greek or Latin origin: *мошти* – *relique* (relics), *Слово* – *Verbe* (Word), *зачало* – *pericope* (pericope).

- The paraphrase is used rarely like in the case of the term *јуродив* translated as *fou pour le Christ* although much frequently used is the term *fol en Christ*⁶.

The establishment of an equivalence is sometimes more difficult because of the inner polysemy⁷. Thus the term *agneц* can designate a particular seal used to put a mark on a bread and as part of the syntagma *agneц Божју* (the Lamb of God). In French there is only one equivalent not transferring the archaic nuance *agneau* (lamb).

As far as the last terms is concerned it is very interesting to analyze it not only in context of terminology resources, but also in terms of its use in literary context. Thus, in the novel *Witch* the syntagma *agneц божју* is frequently used and is translated with the French syntagma *agneau divin*. However, the translator felt that the frequent use of this syntagma in Macedonian tends to underline the archaic Church Slavonic and in one passage (Andonovski: 2014, p.280) she transcribed the term *agneц boziji* and then explained it in the margins.

As far as the word formation is concerned there are two categories to be analyzed: simple and compound terms. In both groups there are a lot of lexemes with the ending *-(н)ие* mentioned by Koneski (Koneski:1981) and Koneski (Koneski:1993). The simple terms with these endings usually have a generic equivalent in the Terminology Bulletin. For example, the equivalent of the term *бдение* is *vigile* (vigil), *венчание* - marriage (marriage), *подобие* – resemblance (resemblance), *смирение* - humilitéé (humility), *созерцание* –contemplation. The archaic nuance is not transferred in the target language. In the Bulletin there is only one simple term that has a Greek equivalent *величание* –*mégalinairé* (specific byzantine chant). Finally, we should underline that the translation of terms highly depends on the context and that some terms have one equivalent in the terminology resources and other in literary passages. For example, the term *безмолвие* is translated in the Bulletin as *silence, hésichasme* (hesychasm), whereas in the novel *Witch* it is translated as *l'apaisement* (appeasement).

⁶ The term *iuroidivy* and even the plural form *iuroidivie* is also in use under the influence of Russian

⁷ Polysemy in the framework of the specialized area

The Church Slavonic orthodox terminology is rich in compound terms. These terms are analyzed by Makarijoska (2009) and Kostovska (2012) who conclude that the within the compound Church Slavonic terms most numerous are adjectives, then nouns, verbs etc. As far as the structure is concerned the compound words are usually formed by merging of two semantically motivated elements. From a semantic point of view, Makarijoska (2009) underlines that compound lexemes usually designate abstract notions, i.e. religious, ethical, philosophical and aesthetical notions. On a stylistic level, the compound terms have a certain poetic nuance. In that sense, they are often part of “younger” religious texts and because of their stylistic nuance they are often used in the works of contemporary authors like Andonovski and Mihajlovski, for example.

Because of their characteristics, on structural and stylistic level it is of great interest to analyze the approach of the terminology or of the translator in search of corresponding equivalents.

From the performed analysis we established four principal groups of equivalents.

1. In the first group are the compound Church Slavonic terms in use in Macedonian orthodox terminology that are calques of Greek compound terms. Usually, French equivalents are the Greek compound terms.

A very representative example in this group is the Church Slavonic name of the mother of God - *Богородица*. The term is a compound of noun and verb i.e. the Macedonian term *Богородица* means “She who gave birth to God”. This compound term is actually a calque of the Greek term *Theotokos*: - *Theos* -God, *tokou* -gives birth. In French (as well as in English) there are no denominations referring to the mother of God as to the one that gave birth to God, but the syntagma God’s mother/ Mother of God (*mère de Dieu*) or the noun – Virgin (*Vièrge*). Orthodox believers who express themselves in French (and in English) have felt the need to use this denomination, so gradually in these contexts they started using the Greek word *Theotokos*. In this sense, although the term *Theotokos* is not given as an equivalent in the Bulletin of Theology (Таковски: 1999) it is mentioned in the Martin Roti’s dictionary (Roti: 2010). Dumas (2009) also, underlines that this word is an element marking the existence of a separate Orthodox terminology in French. As far as the English is concerned, the term *Theotokos* is also mentioned by Katchen (Katchen: 2008) noting that the term was felt as distant and vague by the public. It is clear the compound Church Slavonic term is a calque of the Greek word and that in French the Greek borrowing is in use.

A similar example is the term *надбедреник* - calque of the Greek term *épigonation* (epigonation). The French language retained the compound Greek term *épigonation* whereas the Macedonian language took the Old Church Slavonic calque. So the term is clearer and easier to use, while the French term is

pretty vague, and the denomination is not characteristic for the French language system. Similarly, the term *великомаченик* is a Church Slavonic compound term whose equivalent in French is Greek compound term *megalomartyr* (great martyr). The term *богослов* of Old Slavic origin is used in Macedonian along with the term *теолог*, whereas in French the term of Greek origin *théologien* (theologian) is in use. Similar example is that of the term *чудотворец*- the corresponding French equivalent is the Greek compound term - *thaumaturge* or the denomination of the religious holiday *Богојавление – Théophanie* (Theophany) in French.

2. The second group can be illustrated by the use of the Macedonian attributes of Jesus Christ: *седржител* and the Greek term *пантократор*, having the same meaning. The Macedonian term is polysemic and designates an attribute of Christ as well as His representation in glory. In French, the Greek borrowing *pantokrator* or *pantocrator* has double orthography, but it is not polysemic. This term is reserved for the representation of Christ in glory, and the French syntagma *tout puissant* (*almighty*) is used as an attribute. It is to be noted that the French syntagma does not transfer the poetic nuance of the term *седржител* used almost exclusively in orthodox contexts.

A similar example (where the Church Slavonic compound term has for equivalent a French syntagma) is the epithet of Jesus Christ *богочовек* –translated as *homme-Dieu* (God-man).

3. It is not rare that in Takovski's Terminology Bulletin for certain compound Church Slavonic terms as equivalents are offered lexemes or even synonymous arrays that represent semantic equivalents of the Church Slavonic terms, but that does not possess specific archaic and stylistic nuances. Thus, as an equivalent of the term *благолепие* we find the term *beauté* (beauty), for *благочестие-dévotion* (devotion). For the terms *целомудреност* or *благоразумност* in the Bulletin (1999) we find single, non-compound words that are not archaic *sobriété* (sobriety), *chasteté* (chastity), *modération* (moderation).

4. For certain compound Church Slavonic terms the translation equivalents are represented as a paraphrase. For example, the epithet *човекољубив* is translated as *plein d'amour pour les homes* (full of love for men) (Таковски: 1999). The term *мироварение* left without French equivalent in the Bulletin can be also translated with a paraphrase *préparation de l'huile sainte* (preparation of the holy oil). In the Church-Slavonic-French dictionary, for the compound term *богоотец* we find the paraphrase *père de Dieu* (God's father).

Finally, we can also analyze the translation of these compound term in the novel *Witch*. In fact, the author uses three compound terms *црноризец*, *предисловие* and *богочатец* translated with three different translation techniques. The term *црноризец*, a compound term that consists of adjective

(black) and a noun (person wearing monastic cloths) is translated with the paraphrase *homme de Dieu* (man of God) that is rather a hyperonym of the Church Slavonic term. For the term *предисловие* (109), a compound term formed of adverb (in front of) and a noun (a word, verb), we find a compound equivalent *préambule* (113) (preamble), whereas the term *богочатец* is transcribed *bogocatec*, and then explained in the margins *celui qui lit Dieu, qui a découvert Dieu, théologien* (the one who reads God, who discovered God, theologian).

The neologisms

The influence of the Church-Slavonic in the contemporary Macedonian literature is felt through the presence of some Church Slavonic terms, but also through the presence of Church-Slavonic word formation elements. In that sense, we can mention prefixes and suffixes characteristic for the Church-Slavonic, but used or combined with contemporary Macedonian words or word formation elements.

We find experiments with Old Church Slavonic models in the Mladenoski's novel *Samsung* (Младеноски: 2008). Thus, there are two lexemes with the ending *-ue*: *полуосветление* (*dim light*) and *еднокрилие* (*single door*) and another neologism coined on the basis of anthonymy – *јаволугодно* (*pleasant to devil*) having an opposite meaning of the compound lexeme *богугодно* (*pleasant to God*)⁸.

Mladenoski's novel is not translated in French, nor in English so we will have to concentrate on the neologisms found in the Andonovski's novel – *Witch*. In the novel new compound words are frequently based on archaic models. That is the case of the two compound lexemes *красноловец* and *краснодумец*. Both compound words have the same first element *красно-* having an adjectival function and meaning “beautiful” as well as the second part are different verbal nouns coming from the two archaic words *слови* and *дума* meaning “speaking” and “thinking”. It's quite clear that their translation represents an enormous challenge especially in respect to the transferring the archaic nuance and to the transferring of their compound structure. The translator opted for a paraphrase embracing both terms - *un esprit éloquent* or “an eloquent spirit” thus giving to the lecturer the meaning of the terms, but not the specific stylistic nuances.

Another very interesting neologism is the attribute *најпресвета* based on the attribute of the God's mother *пресвета* literally meaning “very saint”. The neologism comprises both the prefix *пре-* indicating already a certain prevalence with the superlative prefix *нај-* thus creating a strange overtone, difficult to transfer in the target-text. The translator transferred again the meaning, but not

⁸ On the function of lexemes in this novel see: Јакимовска (2015)

the style, because in the French target-text we can only find the standard superlative *le livre le plus sacré* – *the most sacred book*.

Conclusion

The objective of the paper was to analyse the possibilities of translation of a specific group of Church Slavonic orthodox terms in French. The terms were analysed in context of terminology resource – Takovski's *Terminology Bulletin* and in literary context – the translation of the Andonovski's novel *Witch* in French. The analysis was performed from two points of view- from the level of specialization of terms and from a word formation perspective.

As far as the first criterion is concerned, the first group of widely spread terms is well embedded in use and usually does not impose any obstacle for the translator. On the other hand, the specialized terms are differently translated in the *Bulletin*. Thus, terms are usually translated with a generic term or with a corresponding term of Greek or Latin origin. Paraphrases are rare and there is only one term with Old Church Slavonic equivalent – *moleben*.

The word formation criterion embraces two groups – simple and compound terms. Simple terms are analysed from the point of view of the characteristic endings –*ие*, –*ние* whereas the compound terms are object of a longer analysis. A large number of Church Slavonic terms are calques of compound Greek terms and usually French equivalents are in fact adapted Greek calques. In the *Bulletin*, one can also find a large number of paraphrases corresponding to these terms, but also generic terms that do not transfer the archaic or poetic nuance. In literary context the three compound terms are translated using three different techniques – syntagma (hyperonym), transcription and explanation and a compound equivalent.

Finally, special attention should be paid to the neologisms based on Church Slavonic models. They represent a sort of linguistic experiment very difficult to translate. In the analyzed corpus – the translation of the novel *Witch* they are translated with a paraphrase or terms from the standard language not transferring the stylistic nuances that these terms provoke in the reader of the source text.

The Church Slavonic orthodox terms are very rarely analyzed from a translational point of view. Therefore there is a wide field of work to be done in analyzing or proposing translation solutions. The terminology resources referring to orthodox terminology are not numerous or not very exhaustive and that is also an aspect that should be considered.

Bibliography

Cyrilic:

- Андоновски, Венко: *Вештица*, Лакрима литералис, Скопје, 2014.
- Арсова-Николиќ, Лидија: *Преведување: теорија и практика*, Универзитет “Св.Кирил и Методиј”, Скопје, 1999.
- Јакимовска, Светлана: *Функцијата на лексемите во расказот Samsung од Ранко Младеноски* in Македонски јазик, бр.56, 2015. (стр. 217-224)
- Конески, Блаже: *Грамматика на македонскиот јазик*, Култура, Скопје, 1981.
- Конески, Кирил: *Зборообразувањето во современиот македонски јазик*, Филолошки Факултет „Блаже Конески“, Скопје, 1993.
- Костовска, Весна: *Сложените именки во македонските црковнословенски текстови* in Филолошки студии, 2012.
- Макаријоска, Лилјана: *За сложенките во македонските средновековни текстови (од структурен и семантички аспект)* in Слово, Загреб, 2009.
- Младеноски, Ранко: *Чуварот на тајната, Современост*, Скопје, 2008.
- Скок, Петар: *Етимологијски речник хрватскога или српскога језика*, Југославенска академија знанонсти и уметности, Загреб, 1971.
- Таковски, Јован: *Терминологија од областа на теологијата, Билтен на МАНУ, МАНУ, Скопје, 1999.*

Latin:

- Andonovski, Venko: *Sorcière*, Kantoken, Bruxelles, 2014.
- Dumas, Florence: *Dictionnaire bilingue de termes religieux orthodoxes français – roumain*, Doxologia, Iasi, 2010.
- Dumas, Florence ; *L’orthodoxie en langue française. Perspectives linguistiques et spirituelles*, Demiurg, Iasi, 2009.
- Gabriel 2007 : M. Gabriel, *Le dictionnaire du christianisme*, Paris : Publibook.
- Crystal, David : *Whatever happened to theolinguistics ?* (Paper to appear in Paul Chilton & Monika Kopytowska (eds), *Religious language, metaphor and the mind*)
- Deschler, Jean Paul : *Dictionnaire slavon français*, Institut d’études slaves, Paris, 2003.
- Elewa, Abdelhamid: Features of Translating Religious Texts, in *Journal of Translation*, Volume 10, Number 1 (2014).
- Katchen, Johanna: *Problems in the Musical Translation of Religious texts: Church Slavonic/Greek to English*, In Selected Papers from the International Conference on TESOL & Translation 2008, Da Yeh University. Taipei: Crane Publishing Company, Ltd., pp. 118-131.
- Nida, Eugene: The Sociolinguistics of Translating Canonical Religious Texts, *Traduction, Terminologie, Rédaction*, vol. 7, no. 1 (1994), pp. 191-217.
- Roty, Martine : *Dictionnaire russe - français des termes en usage dans l’Eglise russe*, Institut d’études slaves, Paris, 2010.